

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

6 тиждень

(06–12.02.2023)

Дата випуску:
14.02.2023

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 6 тижень по Україні

- Триває широке географічне розповсюдження вірусів грипу: в системі рутинного епіднагляду зафіксовано їхню циркуляцію у 60,0% регіонів країни.
- Відбувається перерозподіл домінантних вірусів, які циркулюють у популяції: частка позитивних на вірус грипу зразків у дозорному епіднагляді зменшилася на 6,4% і становить 68,3%, при цьому домінують віруси грипу типу А — 100% та 91,7% серед позитивних на вірус грипу зразків, узятих у пацієнтів із ГПЗ та ТГРІ відповідно. Питома вага зразків, у яких виявлено інші віруси респіраторної групи інфекцій, зросла за рахунок збільшення частки SARS-CoV-2.
- Продовжується тенденція до збільшення епідемічної активності в Україні: показник захворюваності на ГРВІ включно із новою коронавірусною інфекцією за звітний тиждень становить 320,0 на 100 000 населення, що на 9,1% більше від аналогічного показника минулого тижня. Перевищення визначеного для України епідпорога не зафіксовано.
- Посилюється циркуляція вірусів респіраторної групи серед дитячого населення: захворюваність на ГРВІ серед дітей віком до 17 років зросла на 13,9% порівняно з минулим тижнем. Приріст серед дорослих — 4,6%. Як і раніше, захворювання переважно має легкий перебіг, про що свідчить частка пацієнтів із ТГРІ серед усіх госпіталізованих (5,1% проти 6,2% минулого тижня).
- Зареєстровано два летальні випадки внаслідок грипу, що підтверджено методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР).
- За тиждень проти грипу щеплено 4 393 осіб.

Резюме з початку сезону по Україні

- Із 3 жовтня 2022 року до 12 лютого 2023-го на ГРВІ перехворіли 2 190 796 (5,3 %) осіб, що на 58,0% менше аналогічного періоду сезону 2021–2022 років. Дитяче населення є рушієм епідпроцесу: частка захворілих дітей у популяції становить 14,4%, дорослих — 3,4%.
- На відміну від попереднього сезону, коли серед циркулюючих вірусів домінував SARS-CoV-2, цього разу визначають віруси грипу у 51,9% позитивних зразків від пацієнтів із ГПЗ та ТГРІ, у 26,6% — SARS-CoV-2 та в 21,5% — інші віруси респіраторної групи (парагрип, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси).
- Із початку сезону зареєстровано 14 летальних випадків грипу, що підтверджено методом ПЛР, на відміну від сезону 2021–2022 років, коли летальних випадків грипу не було зафіксовано.
- Показник охоплення вакцинацією проти грипу продовжує залишатися низьким: від початку епідемічного сезону щеплено 148 214 осіб, зокрема 95 290 — із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 1,1% від загальної цільової групи.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (5 тиждень 2023 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://flunewseurope.org>) протягом звітного періоду в Угорщині та Молдові зареєстровано низьку епідемічну активність грипу, в Румунії — середню, а в Словаччині — високу.

У Словаччині зафіксували локальне розповсюдження вірусів грипу, в інших країнах — широке.

На звітному тижні інформацію щодо реєстрації випадків захворювання на грип не надала Польща (рис. 1).

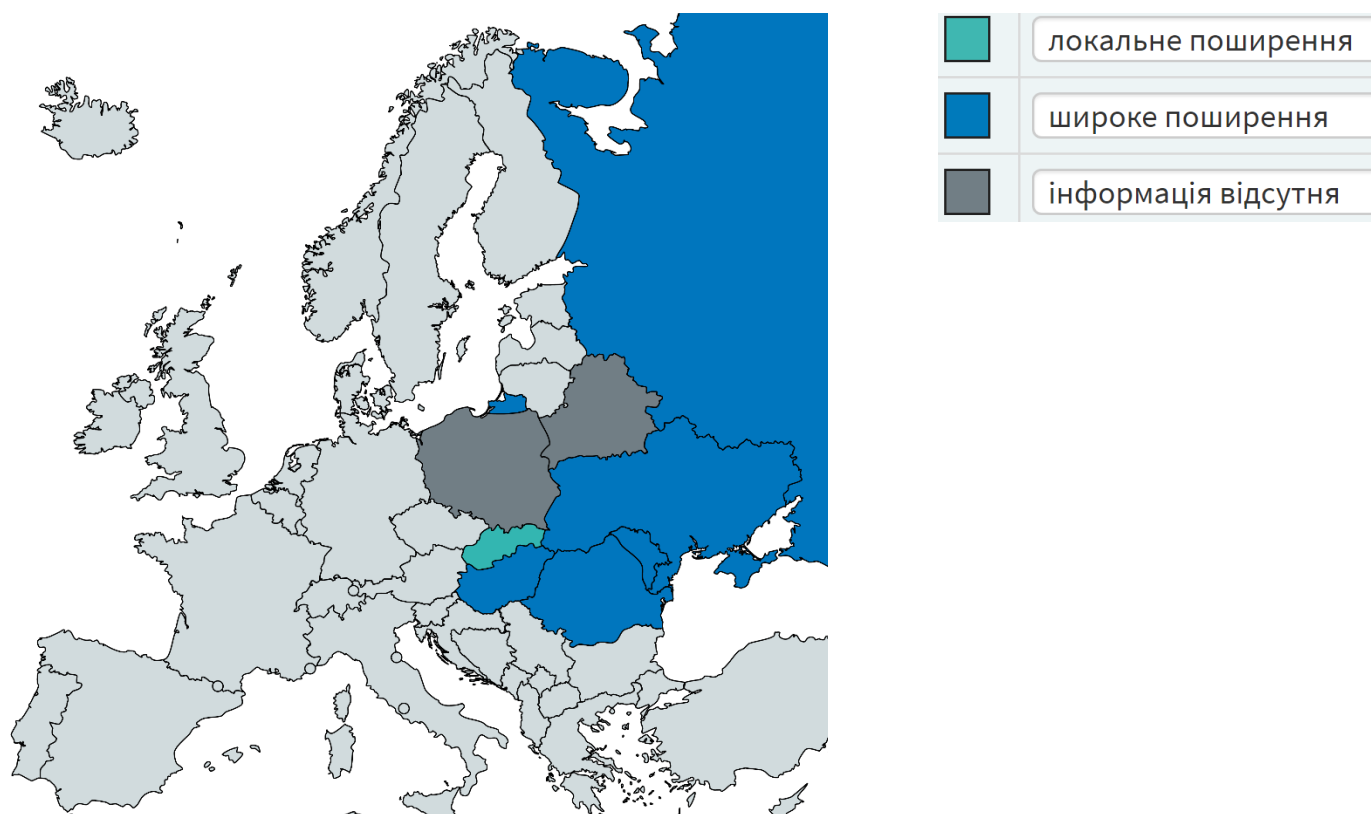

Рис. 1. Адаптовано на основі мапи географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://flunewseurope.org>) за 5 тиждень 2023 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За 4 тиждень 2023 року з-поміж 25 країн Європи, які беруть участь у моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), в Данії, Іспанії, Італії, Нідерландах та Португалії зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин, що може бути пов'язано з продовженням пандемії COVID-19 і одночасним поширенням циркуляції вірусів грипу (рис. 2). Результати аналізу можуть відрізнятися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, та затримки реєстрації випадків.

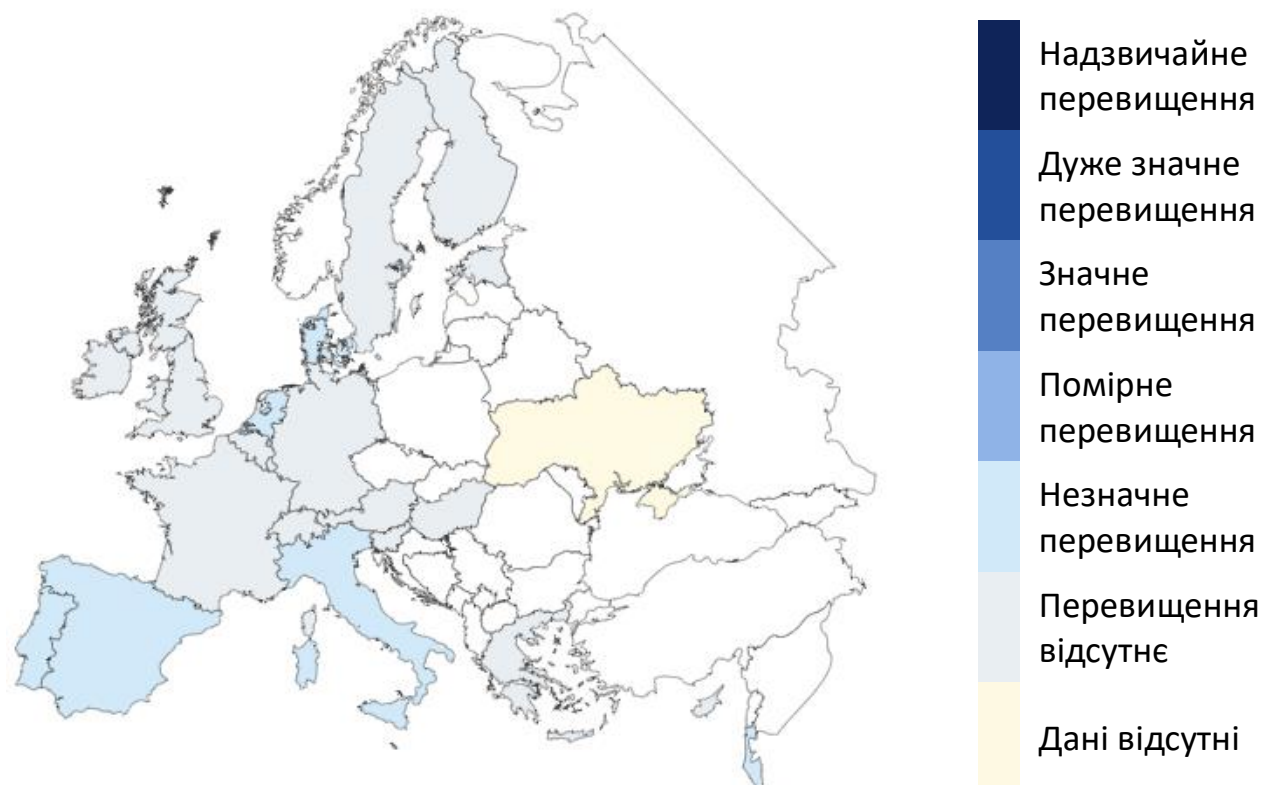

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають дані, 4 тиждень 2023 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Інформацію за 6 тиждень 2023 року підготовлено за доступними даними рутинного епіднагляду від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської та Херсонської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 131 184 особи, із них 66 788 — діти віком до 17 років. Кількість дітей з ГРВІ на 13,9% більше показника минулого тижня. Також частка дітей віком до 17 років збільшилася у структурі захворюваності — 50,9% проти 48,8% минулого тижня. Інтенсивний показник захворюваності² складає 320,0 на 100 000 населення, що на 33,8% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 9,1% більше від показника минулого тижня (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

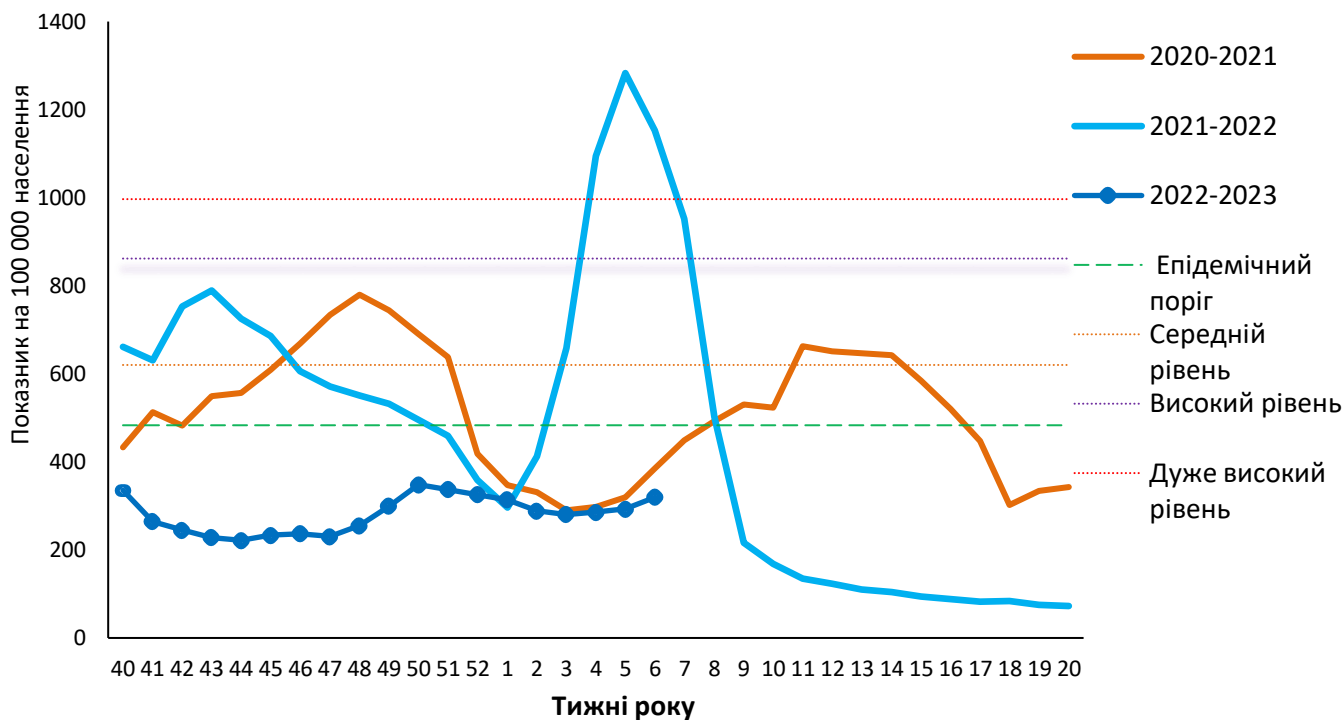

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, Україна, 6 тиждень 2023 року

Низький рівень епідемічної активності ГРВІ зафіксовано в Тернопільській області, в інших регіонах України зберігається неепідемічний рівень (табл. 1).

Таблиця 1. Рівні епідемічної активності ГРВІ, Україна, 6 тиждень 2023 року

№	Область	Показник епідпорога на рік	Інтенсивний показник за звітний тиждень	Перевищення епідпорога за звітний тиждень, %
1	Україна	483,1	320,0	– 33,8
2	Вінницька	590,5	314,2	– 46,8
3	Волинська	551,1	415,9	– 24,5
4	Дніпропетровська	591,7	324,5	– 45,1
5	Донецька	485,3	32,1	– 93,4
6	Житомирська	576,8	550,2	– 4,6
7	Закарпатська	430,5	332,1	– 22,9
8	Запорізька	591,6	365,0	– 38,3
9	Івано-Франківська	425,8	339,6	– 20,2
10	Київська	858,8	701,1	– 18,4
11	Кіровоградська	478,9	387,4	– 19,1
12	Луганська	628,3	Дані відсутні	Дані відсутні
13	Львівська	434,1	376,0	– 13,4
14	Миколаївська	496,4	242,6	– 51,1
15	Одеська	532,1	357,0	– 32,9
16	Полтавська	521,9	487,2	– 6,6

17	Рівненська	616,3	594,0	– 3,6
18	Сумська	461,1	370,5	– 19,7
19	Тернопільська	302,5	325,6	7,6
20	Харківська	415,1	171,3	– 58,7
21	Херсонська	512,6	Дані відсутні	Дані відсутні
22	Хмельницька	635,7	449,2	– 29,3
23	Черкаська	459,6	412,8	– 10,2
24	Чернівецька	491,7	423,3	– 13,9
25	Чернігівська	569,7	492,7	– 13,5
26	м. Київ	798,2	337,6	– 57,7

За звітний тиждень у Дніпропетровській та Сумській областях зареєстровано по одному летальному випадку внаслідок грипу, що підтверджено методом ПЛР. В обох випадках виявлено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипованих.

У системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ циркуляцію вірусів грипу зафіксовано в 15 (60,0%) областях України. Під час дослідження зразків матеріалів від 1 434 пацієнтів визначено віруси грипу в 425 (29,6%) випадках, частка позитивних знахідок на 2,7% менше попереднього тижня. Проти показників минулого тижня на 20,6% зменшилася частка позитивних знахідок серед осіб, обстежених на COVID-19: у зразках матеріалів від 13 581 особи в 1 159 (8,5%) випадках визначено віруси SARS-CoV-2. Різниця в тенденціях поширення SARS-CoV-2 в рутинній і дозорній системах нагляду може бути пов'язана зі збільшеним охопленням тестуванням на COVID-19.

Позитивні знахідки інших вірусів респіраторної групи інфекцій становили тільки 0,4% випадків (RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси та інші), що менше показника минулого тижня на 73,3%.

За звітний тиждень проти грипу вакциновано 4 393 осіб. Із початку епідемічного сезону проти грипу щеплено 148 214 осіб, зокрема 95 290 — із груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 4).

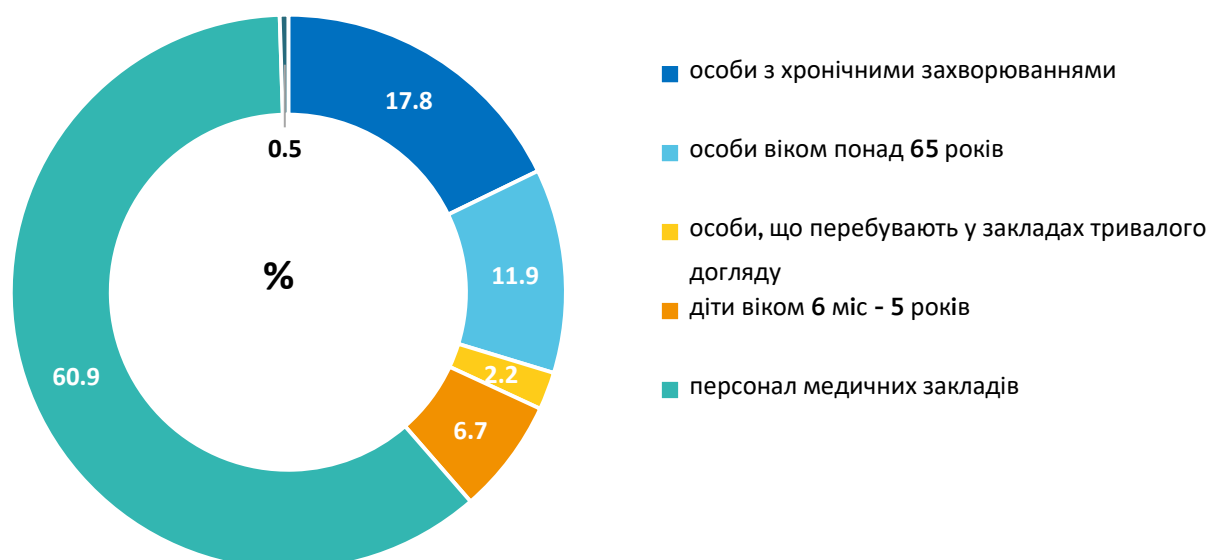

Рис. 4. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, станом на 6 тиждень 2023 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро і Харків, південь — Запоріжжя та Одеса, захід — Львів, Рівне й Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 6 тижня 2023 року зареєстровано 375 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становить 418,8 на 100 000, серед дітей віком до 17 років — 1 026,0 на 100 000. З-поміж 375 пацієнтів із ГПЗ у 76 (20,3%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій, за результатами якого у 39 (51,3%) випадках отримано позитивні результати (табл. 2). Частка позитивних зразків зросла на 8,2%.

У Дніпрі від двох пацієнтів із ГПЗ одночасно визначили віруси SARS-CoV-2 та грипу А не субтипований. У Сумах також зареєстровано поєднання грипу та COVID-19 в одному епізоді захворювання.

З початку епідемічного сезону з-поміж 4 384 пацієнтів із ГПЗ лабораторно обстежено 1 160 (26,5%) осіб, отримано позитивні результати у 580 (50,0%) випадках (рис. 5).

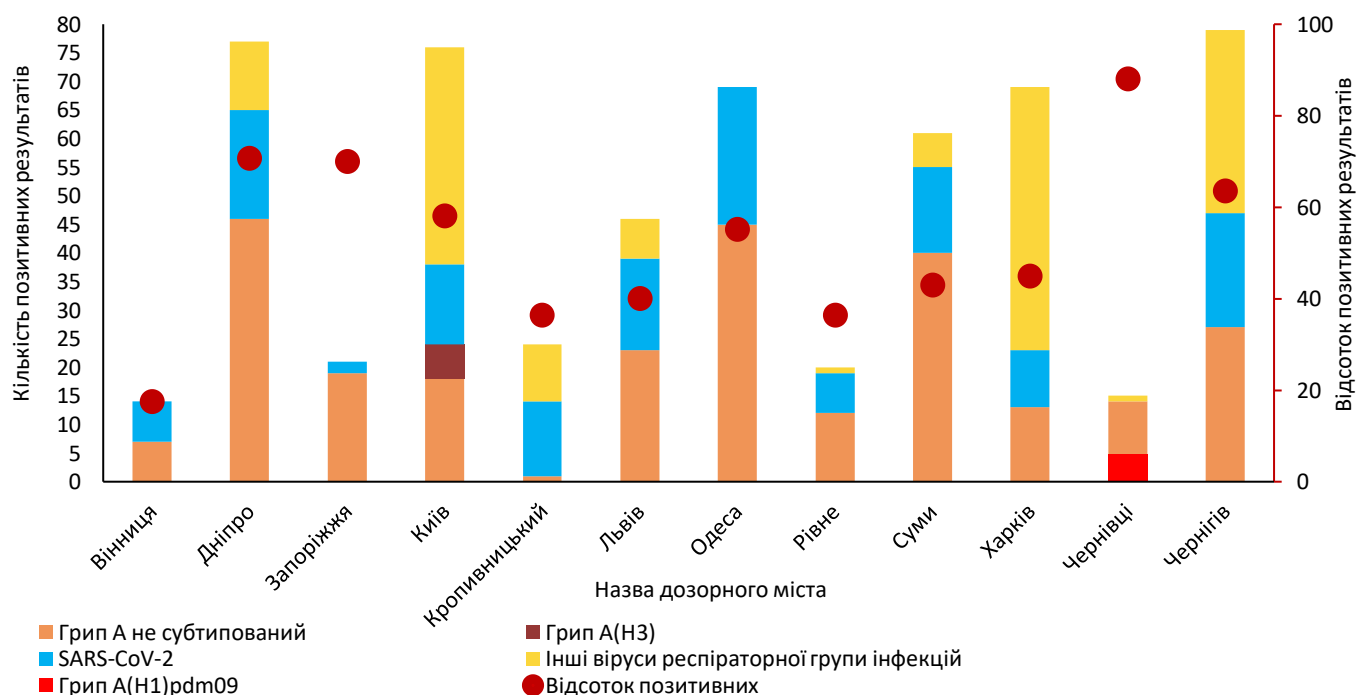

Рис. 5. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2022/2023, станом на 6 тиждень 2023 року

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 235 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 86 (36,6%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 5,1%, що на 17,7% менше минулого тижня.

З-поміж 235 випадків ТГРІ у 72 (30,6%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 71 зразка матеріалів у 40 (55,6%) випадках отримано позитивні результати (табл. 2), у роботі залишився 1 (1,4%) зразок матеріалів.

З початку епідемічного сезону з-поміж 3 768 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ, лабораторно досліджено 1 296 (34,4%) зразків матеріалів, отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 629 (48,5%) випадках (рис. 6).

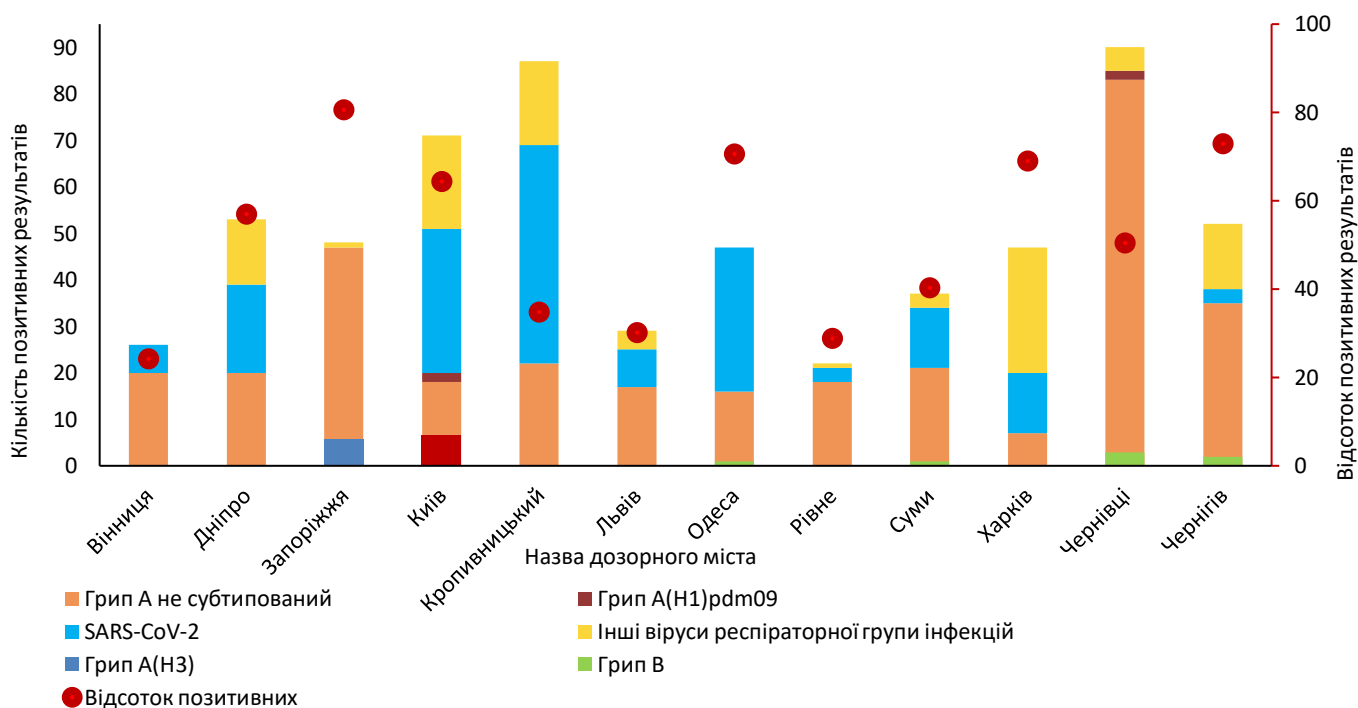

Рис. 6. Результати обстеження пацієнтів із ТГРІ з початку епідемічного сезону 2022/2023, станом на 6 тиждень 2023 року

Табл. 2. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 6 тижднів 2023 року та з початку сезону

Показники	Звітний тиждень		Усього за звітний тиждень	Сезон 2022/2023		Усього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалів	76	71	147	1 160	1 296	2 456
Кількість позитивних зразків, абс. знач. (%)	42 (55,3)	40 (56,3)	82 (55,8)	580 (50,0)	629 (48,5)	1 209 (49,2)
Кількість вірусів грипу, абс. знач. (% від позитивних)	32 (76,2)	24 (60,0)	56 (68,3)	280 (48,3)	348 (55,3)	628 (51,9)
А, абс. знач. (% від позитивних на грип)	32 (100)	22 (91,7)	54 (96,4)	277 (98,9)	341 (98,0)	618 (98,4)
А(Н1)pdм09	0	0	0	6	4	10
А(Н3)	0	0	0	6	13	19
А не субтиповані	32	22	54	265	324	589
В, абс. знач. (% від позитивних на грип)	0 (0)	2 (8,3)	2 (3,6)	3 (1,1)	7 (2,0)	10 (1,6)
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, абс. знач. (% від позитивних)	10 (23,8)	16 (40,0)	26 (31,7)	300 (51,7)	281 (44,7)	581 (48,1)
Парагрип	0	0	0	16	8	24
Аденовіруси	0	1	1	5	9	14
RS-віруси	0	8	8	53	50	103
Риновіруси	0	0	0	43	23	66
Бокавіруси	0	0	0	0	0	0
Коронавіруси OC43, 229Е, NL63, HKU1	0	0	0	0	0	0
Метапневмовіруси	0	0	0	36	17	53
SARS-CoV-2	10	7	17	147	174	321